

UDÁLOST MĚSÍCE

PAŠERÁCKEJ VEJKEND

Navštívit sjezd pašeráků v Rokytnici nad Jizerou je neopakovatelným zážitkem. Nad stále oblíbenější akcí, díky které se známé zimní středisko zahálí do masopustního veselí, převzal záštitu hejtman Libereckého kraje Martin Půta. Pašeráckej vejkend se uskuteční ve dnech 20.–21. února 2015.

Pašeráckej vejkend probíhá v Rokytnici a Studenově pravidelně už od roku 2007, Sjezd pašeráků se ale koná dokonce už od konce 2. světové války. Zábavná připomínka starobylých tradic oděných do moderního hávu probíhá, spolu s masopustním rejem, celý únorový víkend. V pátek 20. února začíná Pašeráckej jarmark, se kterým jsou spojeny řemeslné trhy, prodej regionálních výrobků nebo vepřové hody (zdejší jitrnice, jelítka a prdeláčka jsou vyhlášené po celém okolí). Na rokytnickém náměstí během odpoledne vystoupí rocková skupina Vacancy nebo Martin Hnyk z Vysokého nad Jizerou se svou pou-

dačkou starých písmáků. Program vyvrcholí příchodem Krakonoše, který v podvečer vede průvod návštěvníků do Skiareálu Studenov. Tam se bude vyčkávat na Sjezd pašeráků a závěrečný ohňostroj. Druhý den pokračuje „vejkend“ ve Skiareálu Horní Domky, odkud putují lyžníci po horských boudách a kde probíhá celá řada soutěží. Letos organizátoři např. připravili módní přehlídku u restaurace Kokrháč, soutěž o nejlepší dobové oblečení nebo závody pro děti i dospělé na carvingových bobech Zipfy. ←

Text: Petr Vodseďálek

Foto a více informací na: www.rokytnice.com

MOJE MÍSTO V KRAJI

JILEMNICE

V Jilemnici jsem vyrostla a strávila tam převážnou část svého života, takže jsem o svém nejoblíbenějším místě v Libereckém kraji nemusela dlouze přemýšlet. Vyhovuje mi, že to mám odtud blízko do Krkonoš a taky to, že Jilemnice není ani velká ani malá, prostě tak akorát. Až někdy budete v Jilemnici, určitě se zajděte podívat do Zvědavé uličky. Domy lidové architektury jsou v ní postaveny za sebou tak, aby každý další byl posunut o jednu okenní osu blíž do ulice. Ta se tím rychle zužuje a stáčí, a domy působí dojmem zvědavosti svých obyvatel, kteří chtějí pozorovat dění na tehdejší hlavní třídě. Ujít si rozhodně nemůžete nechat ani Krkonošské muzeum, které bylo založeno už v roce 1891 a kromě jiného v něm najdete i expozici věnovanou počátkům lyžování v českých zemích. Muzeum sídlí v krásném renesančním zámku, s kterým sousedí rozlehlý zámecký park. A nesmím zapomenout ani na naši legendární sněhovou sochu Krakonoše, kterou jsem bohužel ale už hodně dlouho neviděla – tou dobou je lyžařská sezóna v plném proudu a já jsem všude možné, jenom ne v Jilemnici. ←

Veronika Vitková, biatlonistka. Foto: archiv Veroniky Vitkové.

NA KRAJI

SPECIÁLNÍ MÍSTNOST PRO OBĚTI TRESTNÝCH ČINŮ

Speciální policejní výslechová místnost pro oběti trestných činů byla otevřena v sídle Krajského ředitelství Policie ČR Libereckého kraje. Výslechová místnost byla pořízena z dotace Ministerstva vnitra, zpracovatelem a předkladatelem projektu byl krajský úřad. „Jedná se o smysluplný projekt a jsem moc rád, že bude sloužit dobré věci,“ zdůraznil hejtman Martin Půta.

TOVÁRNA NA SNY? ANO, V LOMNICI NAD POPELKOU

V objektu bývalé tkalcovny rodiny Mastných by její noví majitelé ze studia [5D Ateliér](#) rádi pokračovali ve své 25ti leté praxi v oblasti uměleckých řemesel a moderní kovovýroby. V zázemí továrny by potom mělo vzniknout několik levných pokojů a jeden či dva lofy. V plánu je i vlastní kantýna a příležitostně přístupné muzeum, ve kterém budou vystaveny historické motocykly Raleigh a představena historie objektu. Továrna by se mohla stát i výjimečným místem k odpočinku, nebudou chybět ani kulturní akce. „Celý prostor má neuvěřitelnou energii. Kraj se bude snažit všemi silami tomuto projektu pomoci,“ řekla při své návštěvě radní Ivana Hujerová.

NÁVŠTĚVNOST KRAJSKÝCH MUZEÍ A GALERIE V ROCE 2014 BYLA REKORDNÍ

Zahájení provozu liberecké galerie v bývalých městských lázních patřilo jednoznačně k nejvýznamnějším kulturním akcím v Libereckém kraji uplynulého roku. O úspěchu jasně hovoří návštěvnost, která oproti roku 2013 vzrostla trojnásobně. V loňském roce galerie přivítala 42 tis. návštěvníků, uspořádala 25 výstav a více než 200 nejrůznějších akcí. Také turnovské Muzeum Českého ráje zazname-

nalo nárůst 10 tis. návštěvníků a překročilo tak hranici 50 tis. V Severočeském muzeu v Liberci a ve Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě probíhají rekonstrukce prostor, které se započaly již v minulém roce, přesto

Nově otevřenou Oblastní galerii Liberec navštívilo v loňském roce rekordních 42 tis. návštěvníků. Foto: Archiv OGL

celková návštěvnost uvedených kulturních institucí, které jsou příspěvkovými organizacemi Libereckého kraje, se oproti loňskému roku zvýšila o téměř 18 tis. a dosáhla v celkovém počtu 133 tis. návštěvníků.

KRAJ ZAPŮJČIL 43 WI-FI VYSÍLAČŮ PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU

Liberecký kraj zapůjčil na základě zájmu partnerů bezplatně 43 wi-fi vysílačů. „Jedná se zejména o turistická informační centra a turistické cíle. Vysílače umožňují také bezplatné stažení nové mobilní aplikace Libereckého kraje,“ uvedla statutární náměstkyně hejtmana LK Hana Maierová.

DOBROVOLNÍ HASIČI LETOS DOSTANOU Z KRAJSKÉHO ROZPOČTU 15 MILIÓŇŮ KČ

Z této finanční částky je 14 mil. Kč určeno na podporu vybavení jednotek požární ochrany sborů dobrovolných hasičů obcí a 1 mil. Kč na podporu sportovní a kulturní činnosti sborů dobrovolných hasičů obcí. „Vše je v souladu se

schváleným koncepčním materiálem Strategie podpory požární ochrany v Libereckém kraji 2014–2016 s výhledem do roku 2020,“ připomněl hejtman Martin Půta.

KRAJ ROZŠÍŘÍ OD 1. DUBNA ZUBNÍ POKOTOVOSTNÍ SLUŽBY ZA TĚMĚŘ 2 MILIÓNY KČ

„Účelem je poskytování zubní pohotovosti pro obyvatele kraje především v nočních hodinách během víkendů a svátků, kdy pacienti musejí jezdit za ošetřením mimo Liberecký kraj,“ zdůraznil náměstek hejtmána Marek Pieter.

ZDRAVOTNĚ HANDICAPOVANÉ ŽENY Z MAŘENIC O KROK BLÍŽ NOVÝM DOMOVŮM

Díky projektu, který je spolufinancován Libereckým krajem a Evropskou unií, bude v Novém Boru a ve Cvikově postaveno několik novostaveb. „Podstatou transformace je zajistit nejen lepší začlenění do běžného života, ale také zlepšit dosavadní kvalitu poskytovaných služeb“ uvedl Petr Tulpa, člen rady Libereckého kraje.

KRAJ POMŮŽE FRÝDLANTSKU S FINANCOVÁNÍM KOMPLEXNÍ PROTIPOVODŇOVÉ STUDIE

Rada Libereckého kraje rozhodla o finanční podpoře projektu pro následnou realizaci vybraných protipovodňových opatření v mikroregionu Frýdlantsko ve výši 714 mil. Kč. „Děkuji hejtmanovi Martinu Půtovi a jeho náměstkovi Josefu Jadrnému, že svou iniciativou přispěli k nové diskusi o osudu projektu, který je podle nás pro bezpečnost obyvatel a jejich majetku při předcházení povodní velmi důležitý,“ zdůraznil výkonný předseda mikroregionu a starosta Frýdlantu Dan Ramzer. ←

Více informací na: www.kraj-lbc.cz/aktuality

1

O KRAJI

JOSEF RAKONCAJ

VŽDYCKY MNĚ ŠLO O VÝKON A VYLÉZT TU PRVNÍ CESTU

Josef Rakoncaj (63) je jedním z neúspěšnějších českých horolezců. Vystoupil na 8 osmitisícovek a jako první člověk na světě dokázal dvakrát zdolat nejobávanější vrchol K2. Největší výzvou je podle jeho vlastních slov najít novou cestu na vrchol. Převážná část jeho života je spojena s oblastí Českého ráje. V roce 2007 obdržel Poctu hejtmana Libereckého kraje.

Jak se změnilo lezení na nejvyšší vrcholy světa od dob, kdy jste začínal?

Změnilo se toho dost. Když lezli Číňané poprvé na Šiša Pangmu v 60. letech, tak dva roky budovali jenom silnici, aby se tam vůbec dostali. Dnes dojedete do základního tábora normálně autem. Lezení je v dnešní době mnohem snazší, migrace lidí na vrcholech je ohromná. Na Everest už vystoupilo více než 5000 lidí. Hledat v tom v dnešní době dobrodružství je náročné. Šerpové navíc připravili horolezcům velice dobrý servis.

Když jste vy lezl na osmitisícovky, bylo to pro vás dobrodružství?

Když jsem vylezl na K2, byl jsem teprve asi 32. člověkem, kterému se to podařilo. V té době se na hoře pohybovaly dvě expedice, jedna ze severu a jedna z Pakistánu, takže počet lidí byl velice malý.

Vypadá to, že se ze zdolávání nejvyšších vrcholů světa stal výnosný byznys?

Je to velký byznys. Vzniklo několik skupin šerpů, kteří pokládají lana a připravují trasu pro skupiny horolezců, kteří si zaplatí u agentury komerční expedici. Z Everestu se stala továrna na peníze.

Chodí k vám lidé, kteří se chystají do Himalájí, pro radu?

Občas někdo přijde, ale v dnešní době se dají informace sehnat velice snadno. Když potřebuje někdo vybavení, tak přijde k nám do firmy.

V příštím roce by se měla v Muzeu Českého ráje v Turnově otevřít expozice věnovaná horolezectví v Českém ráji. Kdo nebo co by tam podle vás určitě nemělo chybět?

Z horolezců určitě legendární Vladimír „Chroust“ Procházka, autor pro české horolezectví zcela zásadních knížek a mimo jiné také vedoucí vůbec první československé výpravy do Himálaje. Expozice by určitě neměla zapomenout na zatím dost opomíjené německé horolezce z českého pohraničí, kteří mají v Českém ráji na svém kontě spoustu prvovýstupů.

Na který z vašich výstupů vzpomínáte nejraději?

Nejelegantnější cestou, kterou jsme podnikli v Himalájích, byl výstup na vrchol *Nandá Déví*, který leží severně od Dilí. Severním pilířem jsme se dostali do výšky 7816 metrů, mělo to švih a tu správnou strmost. Nafotil jsem tam jedno z nejlepších snímků.

Máte nějaký nesplněný horolezecký sen?

Nemám už takové ambice. Zajímalo mě lezení na vysoké kopce a trochu jsem zanedbával skály. Posledních 15 let se to snažím dohnat. Vždycky mně šlo o výkon a snažil jsem se vymyslet cestu, kterou žádný Čech ještě nepodnikl. Možná bych se chtěl ještě podívat do Utahu, kde jsou krásné pískovcové věže.

1 | Josef Rakoncaj v turnovském obchodě své firmy.

Foto: Roman Dobeš.

2 | Prvovýstup Severním stěnou Nandá Déví v roce 1981.

Foto: Archiv Josefa Rakoncaje.

3 | Poprvé na vrcholu K2, s Italem Agostino Da Polenzou, v roce 1983. Foto: Archiv Josefa Rakoncaje.

4 | První spacáky se šily potají doma v kuchyni. Turnov, 1971.

Foto: Archiv Josefa Rakoncaje.

2

3

4

Máte v Libereckém kraji nějaké oblíbené místo?

Takové skalní seskupení v Klokoči v okolí Betlémských skal. Je to klidná lokalita a je tam málo turistů. Skály jsou tam specifické, jsou z měkkého pískovce a dochází k jejich obroušování větrem a kyselými dešti. Můžete tam lézt a nikoho nepotkáte.

Vy ještě stále aktivně lezete?

Ano, snažím se. Je to totiž jediný pohyb, ke kterému se ještě donutím. ←

Pokud i pro vás je lezení oblíbeným pohybem, nabízí se vám v Libereckém kraji celá řada možností. A za přírodními terény nemusíte jezdit ani do hor – Hanibal horolezeckou arénu, v zimě největší uměle zaledněnou stěnu ve střední Evropě, najdete v samém centru Liberce.

Text: Petr Vodsedálek

KRAJEM

TANVALDSKÝ ŠPIČÁK

Svahy Špičáku a okolí jsou největším lyžařským střediskem v Jizerských horách a zároveň nejnavštěvovanějším turistickým cílem oblasti. Ve [ski areálu](#) je lanová dráha a 4 lyžařské vleky. Během zimní sezóny si zalyžujete na 6,6 km sjezdovek. Lanovka na vrchol je ale v provozu i v létě a provozovatelé uvažují, že by do budoucna rádi využili areál i mimo hlavní sezonu. Na Špičáku by tak mohly vzniknout stezky a trasy pro terénní cyklisty. Pokud přijíždíte pod Špičák poprvé, určitě vás zarazí fronty aut parkujících na Hlavní ulici v Dolní Smržovce. Rodinné [Pekařství Jan Mašek](#) proslulo svým kváskovým chlebem a vynikající vánočkou. Ještě teplý chleba si odtud odváží lidé už od roku 1992. Ještě na delší tradici si zakládají ve firmě [Detoa](#) v Jiřetíně pod Bukovou, která byla založena Johannem Schowankem už v roce 1908. Po revoluci se současně senátorovi a starostovi Jaroslavu Zemanovi podařilo továrnu jako jednu z mála v okolí zachovat a pokračovat ve výrobě. Tradiční dřevěné hračky se tu vyrábějí dál a v posledním desetiletí jim dominuje světoznámý Krteček. O tom všem se můžete přesvědčit na vlastní oči během prohlídky, kdy se seznámíte nejen s celým výrobním procesem, ale také můžete s dětmi navštívit výtvarné dílny a na závěr i příjemnou kavárnu. Hned vedle

tovární haly si můžete ještě prohlédnout nádhernou funkcionalistickou [Vilu Schowanek](#), kterou si nechal postavit někdejší zakladatel firmy. S Jiřetínem jsou neodmyslitelně spjaty ještě osudy dalších dvou slavných osobností. [Daniel Swarovski](#), zakladatel světoznámé sklářské a bižuterní firmy, se zde narodil a neprávem zapomenutý lyžař [Rudolf Burkert](#) zde prožil podstatnou část svého života (jeho slavná olympijská medaile a další cenné trofeje jsou k vidění také v areálu firmy [Detoa](#)). Bohatou historii česko-německého soužití se snaží zachovat a mladším generacím představit Gerhard Kutnar v nedalekém Josefově Dolu. V budově bývalé školy vybudoval jako připomínku zlatých časů sklářského průmyslu, který dnes v obci připomínají už jen opuštěné a chátrající výrobní haly, [Muzeum místní historie](#). Jen o několik desítek metrů dál se nachází kino a divadelní sál, který využívá místní [Divadelní spolek J. K. Tyl](#). Každý rok se tady koná festival *Josefodolské divadelní jaro*, na kterém vystupují amatérské soubory z celého kraje. Ještě předtím, než z Josefova Dolu odjedete, nezapomeňte se zastavit v malé hospůdce *Čárda*, kterou najdete hned naproti vlakové zastávce a která je po okolí známá hlavně díky své poctivé dršťkové polévce. ←

Text: Petr Vodsedalek

- 1 | Sjezdařské tratě na Tanvaldském Špičáku patří mezi nejvyhledávanější v regionu. Foto: www.liberecky-kraj.cz.
- 2 | Pekař Jan Mašek ve svém hřejivém a voňavém království. Foto: Roman Dobeš.
- 3 | Funkcionalistická *Vila Schowanek* na fotografii z 30. let. Foto: Archiv obce Jiřetín pod Bukovou.
- 4 | Senátor, starosta a ředitel firmy *Detoa* Jaroslav Zeman ve své pracovně. Foto: Roman Dobeš.
- 5 | Herci Divadelního souboru J. K. Tyla v představení *Houpačka*. Foto: Archiv DS J. K. Tyl Josefův Důl.

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508.
Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří zástupci stran v Zastupitelstvu LK a Krajského úřadu LK, předsedou je Petr Vondřích. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111. Číslo 2/2015 vyšlo 30. ledna 2015.

www.kraj-lbc.cz